Lapuan Sydänkylien kulttuuriyhdistys r.y.

Lapuan kaupunginhallitukselle
Lapuan kaupunginjohtajalle
Lapuan kaupungin kirjaamo

ANOMUS LAPUAN KAUPUNGIN TALOUDELLISESTA JA TOIMINNALLISESTA TUESTA LAPUAN HISTORIAPÄIVÄT -NIMISEN TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMISEKSI LAPAUAN KESKUSTAAJAMASSA, HAAPAKOSKELLA JA TIISTENJOELLA 15. – 16.1.2027

Arvoisat vastaanottajat

Yhdistyksemme anoo 8 000 euron kertaluonteista kohdeapurahaa tammikuussa 2027 järjestettävien ”Lapuan historiapäivät” -nimisen tapahtuman järjestelykulujen kattamiseen.

Tapahtuman järjestää ja anomuksen jättää Lapuan Sydänkylien kulttuuriyhdistus r.y.

Yhdistyksemme tavoitteena on kehittää Lapuan historiapäivistä vuotuinen tapahtuma, joka kerää Lapualle historiaharrastajia ympäri Suomea osana kaupungin vahvaa kulttuuri- ja historiamatkailun potentiaalia.

Haluamme kehittää tapahtumaa siten, että tapahtuman eri tilaisuuksia järjestetään sekä Lapuan keskustaajamassa että Lapuan eri kylillä.

Tapahtuman olemus

Kyseessä on kaksipäiväinen tapahtuma, joka koostuu seuraavista elementeistä:

Perjantaina 15.1. kello 19 – 22 Lapuan teatterin tiloissa järjestetään historiaklubi. Klubin ohjelma on rento, se sisältää keskusteluja, musiikkia sekä lyhyitä näyteltyjä osioita. Lapuan teatterin kanssa on sovittu tilan ennakkovarauksesta. Klubilla esiintyvät kaikki tapahtumaan kutsuttavat henkilöt ja siellä esitellään myös Lapuaan liittyviä historiamatkailun kohteita.
Klubin päätteeksi järjestetään vielä musiikkitilaisuus Vanhan Paukun Kaffibaari Makasiinissa

Lauantaina 16.1. kello 13 – 17 Haapakosken koululla järjestetään seminaaritapahtuma, joka koostuu luennoista, keskusteluista ja erilaisista kulttuuriesityksistä.
Lauantaina kello 19 – 21 järjestetään Tiistenjoen Nuorisoseuralla Countrt&Western -musiikin 100-vuotiasta historiaa esittelevä konsertti.

Tapahtuman ajankohta

Tapahtuma on ajoitettu tammikuulle, jolloin sekä maakunnassa mutta myös koko Suomessa on vähän tapahtumia kilpailemassa ihmisten ajankäytöstä sekä tiedotusvälineiden huomiosta.

Lahdessa helmikuussa vuosittain järjestettävät Suomalaiset historiapäivät keräävät pitkälti yli toista tuhatta osallistujaa. Jyväskylässä lokakuussa vuosittain järjestettävät Historiantutkijain päivät on suunnattu alan ammattilaisille ja kerää joitain satoja kävijöitä.

Etelä-Pohjanmaalta ja pääradan varresta puuttuu vuotuinen historiatapahtuma alan harrastajille. Suomessa on merkittäviä keskiaikaan, sukututkimukseen ja Hansa-aikaan keskittyviä tapahtumia, jotka keräävät 800 – 5000 hengen vuotuisen kävijämäärän.

Yhdistyksemme tavoitteena on kehittää tapahtuma sellaiseksi, että Lapuan majoituskapasiteetti täyttyy muutoin kysynnän kannalta hiljaisen tammikuun aikana. Tulevina vuosina tavoitteena on kolmipäiväinen tapahtuma, joka hyödyntää kaikkia lapualaisia historiaan liittyviä matkailukohteita.

Kasvupotentiaalista huolimatta ensimmäinen tapahtuma halutaan järjestää siten, että pääpaino on tapahtuman laadun eikä kävijämäärän kasvattamisella. Tällaisten tapahtumien kohdalla kutsuttavien esiintyjien kohtelu ja ylläpito ovat keskeisiä tekijöitä tapahtuman maineen kehittämisessä.

Ensimmäiseen tapahtumaan lupautunut esiintyjälista

Matti Apunen
YLE:n hallituksen puheenjohtajana, EVA:n johtajana ja Aamulehden päätoimittajana sekä työelämäprofessorina toiminut Apunen on vapaa kirjailija.

Jari Korkki
Toimittaja Jari Korkki esitelmöi Eero Lähdesmäestä, joka oli vuoden 1940 järjestämättä jääneiden olympialaisten suuri suosikki seiväshypyssä. Lähdesmäki kaatui rintamalla vuonna 1941.

Juha Lagström
Lapualta kotoisin oleva muusikko ja näyttelijä on omassa tuotannossaan ja teatteritaiteessaan käsitellyt itsenäisen Suomen historian kipukohtia.

Lasse Lehtinen
Tohtori, entinen kansanedustaja ja europarlamentaarikko Lasse Lehtinen on kirjoittanut merkittävän määrän historiaa käsitteleviä teoksia. Hän tulee luennossaan käsittelemään Suomen historian ”läheltä piti” -tilanteita Etelä-Pohjanmaan ja Lapuan näkökulmasta.

Kirsti Manninen
Kirjailija ja tutkija Kirsti Manninen on kirjoittanut laajan tuotannon niin proosaa, tietokirjallisuutta kuin historiaa käsitteleviä käsikirjoituksiaan. Hänen uusin teossarjansa sijoittuu Lapualle.

Markku Mantila
Ilkka-Pohjalaisen päätoimittaja ja kirjailija Markku Mantila on luvannut osallistua tapahtuman tilaisuuksiin kommentaattorina.

Markus Nummi
Nummen kirjoittaman Käräjät-teoksen tapahtumat sijoittuvat eteläiselle pohjanmaalle 1930-luvulle.

Sirkku Peltola

Akateemikko Sirkku Peltola on dramatisoinut ja ohjannut lukuisia historia-aiheisia näytelmiä, viimeisimpänä Tampereen Työväen Teatterin 125-vuotisjuhlanäytelmänä esitettävän Markus Nummen Käräjät-teokseen pohjaavan esityksen.

Jukka–Pekka Pietiäinen
Tietokirjailija Pietiäisen mittavaan tuotantoon kuuluvat Vihtori Kosolan elämäkerta vuonna (2023) ja Väinö Hakkilan elämäkerta (2026). Hakkilan kyyditys elokuussa 1930 on teoksessa keskeisesti esillä, kyydityksen tapahtumat keskittyvät pitkälti Lapualle ja osa toimijoista oli lapualaisia.

Mikko Porvali
Tutkija ja kirjailija Mikko Porvali on tiedustelun ja sotahistorian ammattilainen, joka on useissa teoksissaan ja esiintymisissään käsitellyt myös Lapuan patruunatehtaan johtajan salamurhaa, jonka Neuvostoliitto järjesti vuonna 1932. Hän tulee käsittelemään osuudessaan Neuvostoliiton ja Venäjän erilaisia vaikutusyrityksiä sekä tiedustelua Suomessa.

Anne Puumala
Seinäjokinen toimittaja Anne Puumala on vastikään julkaissut ”Fransin kirje 1918” -nimisen teoksen, joka käsittelee Etelä-Pohjanmaan tapahtumia. Puumala on estynyt osallistumasta tilaisuuteen, mutta tilaisuudessa esitetään varta vasten tätä tilaisuutta varten tehtävä 25 minuutin videohaastattelu.

Marko Stenström

Marko Stenström on Stenari-nimellä esiintyvä Country&Western -artisti, joka on erikoistunut historiakonsertteihin, joissa hän kertoo lajityypin klassikoiden ja niiden tekijöiden tarinat sekä esittää laulut trionsa kanssa.

Miksi kertaluontoinen kohdeapuraha?

Yhdistyksemme on perustettu joulukuussa 2025, joten pidättäydyimme hakemasta Lapuan kaupungilta kulttuuriyhdistyksille myönnettävää rahoitusta kuluvalle vuodelle. Tämä siitä syystä, että rahoituksen perusteissa viitataan selkeästi edeltävän vuoden toimintaan.

Kuluvana vuonna yhdistys on järjestänyt maakunnallisen Kylä kantaa -kylälauluprojektin konserteineen, järjestänyt Kasakat Tiistenjoella luentotilaisuuden Alajoki-salissa, konsertin Lakaluoman kylätalossa sekä julkaissut Suomi 2035 -nimisen julkaissut ja järjestänyt siihen liittyviä tilaisuuksia muun muassa Helsingissä.

Yhdistyksemme edustaja osallistuu myös Suomen Kylät ry:n 30-vuotisjuhlavuoden toimikunnan työhön.

Nyt kyseessä olevan tapahtuman lisäksi yhdistyksemme selvittää mahdollisuutta laulunäytelmän tuottamiseen elokuussa 2027 Tiistenjoen kirkkorannassa sijaitsevalle parhaillaan uudistettavalle ulkoilmanäyttämölle. Yhdistys on myös käynnistänyt hankkeen historiataulujen hankkimiseksi Tiistenjoen kirkonmäelle kertomaan alueen historiasta.

Historiatilaisuuden osalta yhdistyksemme toivoo kuluneen vuoden aiempien näyttöjen puoltavan apurahan myöntämistä. Tavoitteenamme on tuottaa tapahtumia, jotka luovat elämyksiä lapaulaisille, mutta myös kuuluvat ja näkyvät Lapuan ulkopuolella vahvistaen kuvaa vireästä ja monipuolisesta Lapuasta.

Yhdistyksemme tukena tapahtuman järjestelyissä on joukko media-alan ammattilaisia ja historian harrastajia Pirkanmaalta, pääkaupunkiseudulta kuin

myös eri puolilta Pohjanmaata.

Kohdeapurahan kohdentaminen eri toimenpiteisiin

Tapahtuman budjetti on eritelty ohessa pääkohdittain. Tavoitteenamme on järjestää majoitukset ja muut ostopalvelut siten, että kaikki hankinnat keskitetään lapualaisille yrityksille.

Tapahtuma maksaa esiintyjien matkakulut, majoituksen ja ruokailut sekä osalle esiintyjistä kohtuullisen palkkion. Tietyt markkinointiin kuuluvat kulut ovat korkeampia ensimmäisenä vuonna (esimerkiksi tapahtuman ilmeen graafinen suunnittelu) kuin jatkossa.

Esiintyjien ja dokumentaation matkakulut Lapualle (juna)	1000 euroa
Esiintyjien ja dokumentaation majoituskulut	1000 euroa
Esiintyjien ja dokumentaation palkkiot	1200 euroa
Esiintyjien ja dokumentaation ruokailut	1200 euroa
Esiintyjien kuljetukset Lapualla tapahtumapäivien aikana	600 euroa
Tilavuokrat	500 euroa
Esitystekniikka tapahtumapaikoilla	900 euroa
Markkinointi, graafinen ilme, painotyöt, verkkomarkkinointi	600 euroa
Tapahtuman tiedotus	200 euroa
Tapahtuman mainonta	1000 euroa

Tapahtumassa ei kerätä pääsymaksua.
Tapahtuman markkinointimateriaalissa tullaan tuomaan esiin mahdollisuuksien mukaan paikkakunnan erilaisia historiamatkailuun liittyviä kohteita.
Tapahtuman toteutus tapahtuu yhdistyksen osalta vapaaehtoistyönä ilman palkkioita ja nojaa useiden paikallisten yhdistysten mukanaoloon ja apuun.

Yhteistyötä historianharrastajat tavoittavien tahojen kanssa

Yhdistyksemme jäsenillä on kokemusta useiden historiaan ja kirjallisuuteen liittyvien tapahtumien järjestämisestä ja menestyksekkäästä pitkäjänteisestä kasvattamisesta.

Tapahtumarahoituksen varmistuttua yhdistyksemme tulee viestimään tapahtumista muun muassa seuraavien tahojen kanssa:
- Lapuan museot, kulttuuripalvelut, kirjasto ja koulutoimi
- Seinäjoen museot, Etelä-Pohjanmaan museo ja koulutoimi

- Suomen historiallinen seura
- Historian ystäväin liitto
- reserviläsijärjestöt
- Turun ja Helsingin yliopistojen poliittisen historian tutkijat
- Svenska litteratursällskapet i Finland
- Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistys ja kesäyliopisto
- Eteläpohjalaiset juuret
- kotiseutuyhdistykset
- Suomen kotiseutuliitto
- Lapua säätiö
- Lapua 1808
- Eteläpohjalaiset kylät

Viestintäkanavia tapahtuman ja sen sisällön tunnetuksi tekemiseksi

- Kansallinen, maakunnallinen ja paikallinen media ruotsinkieliset mediat mukaan lukien
- Historianopettajien ammattimediat ja opiskelijoiden ainejärjestöt
- Lapuan kaupungin tapahtumakalenteri ja virallinen viestintä
- edellä mainittujen yhteistyöverkostojen viestinnät
- esiintyvien henkilöiden kirjojen kustantamojen viestinnät
- sosiaalisen median alan harrastajat ja eteläpohjalaiset tiedotusryhmät
- Helsingissä toimivat eteläpohjalaisten verkostot
- Kansallista historiatietoisuutta edistävät säätiöt
- Agricola-verkko
- Sydänkylät-verkkosivut
- Lapualaistaustaisten vaikuttajien sosiaalisen median näkyvyys
- Tapahtuman esilletuonti pääradan varressa sijaitsevien rautatieasemapaikkakuntien kirjastoissa
- Tapahtuman esilletuonti 70 kilometrin säteellä Lapuan keskustaajamasta julisteilla julkisissa tiloissa ja ravintiloissa

Asioita Lapuan kaupungin harkittavaksi

Toivomme, että mahdollisen positiivisen rahoituspäätöksen lisäksi Lapuan kaupunki harkitsi myös seuraavia vaihtoehtoja tukea tapahtumaa muutoin, kuin suoralla taloudellisella tuella:

- esiintyjien vastaanottotilaisuus Vanhan Paukun museotilaoissa perjantaina

15.1 kello 17 ja kaupungintalon esittely (noin 10 henkeä), suurin osa esiintyjistä saapunee 16.47 junalla

- esiintyjien illallinen lauantaina 16.1. kello 17 (noin 10 henkeä), suurin osa esiintyjistä lähtee kello 19.16 junalla

- esiintyjien muistaminen Lapuan kaupungin toimesta (noin 10 henkeä)

- Lapuan lukion opiskelijoiden osallistuminen tapahtumaan ja sen järjestelyihin sekä dokumentaatioon osana historian opetusta

Lapuan Sydänkylien kulttuuriyhdistys r.y.:n puolesta

yhdistyksen puheenjohtaja
Jussi Lähde